

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนสอบปฏิบัติการพยาบาล ในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล 1 ของนักศึกษาพยาบาล ปี 1 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 72 คน ซึ่งมีสมมุติฐานว่า คะแนนสอบปฏิบัติการพยาบาลของกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เพื่อนช่วยสอน และกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยครูไม่แตกต่างกัน ผลปรากฏว่า คะแนนสอบปฏิบัติการการทำให้เพียงที่มีผู้ช่วยสอนอยู่คนเดียว การนวดหลัง การตรวจสอบอุณหภูมิ ชีพจร การหายใจและการตรวจสอบความดันโลหิต ไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่สอนโดยครูและกลุ่มนักศึกษาที่สอนโดยใช้เพื่อนช่วยสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ส่วนคะแนนสอบปฏิบัติการการสระผม และการทำให้เพียงที่มีผู้ช่วยสอนอยู่คนเดียว พบว่านักศึกษาในกลุ่มที่ฝึกโดยใช้เพื่อนช่วยสอน ได้คะแนนสอบในปฏิบัติการดังกล่าว สูงกว่านักศึกษาในกลุ่มที่ฝึกโดยครู ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

จากผลการวิจัยที่พบว่า คะแนนสอบปฏิบัติการการพยาบาล เรื่องการทำให้เพียงที่มีผู้ช่วยสอนอยู่คนเดียว การนวดหลัง การตรวจสอบอุณหภูมิ ชีพจร การหายใจ และการตรวจสอบความดันโลหิต ไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ภาษาที่ใช้สื่อความหมายระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเป็นภาษาระดับที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายและเร็วยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี (Young, 1972; Allen and Feldman 1976; พิจารณา พิเศษศิลป์, 2529) ซึ่งภาษาที่ใช้สื่อความหมายในการเรียนการสอนนั้นนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ตรงกับผู้สอน และการที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้เร็วหรือช้าก็ขึ้นอยู่กับภาษาที่ผู้สอนใช้สื่อสารว่า เป็นภาษาที่ผู้เรียนคุ้นเคยและสามารถเข้าใจได้ง่ายหรือไม่

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เพื่อนผู้ช่วยสอนซึ่งอยู่ในชั้นปีเดียวกันและมีวัยที่ใกล้เคียงกันกับผู้เรียน ดังนั้นภาษาที่เพื่อนผู้ช่วยสอนใช้สื่อสารจึงเป็นภาษาระดับที่ใกล้เคียงกับผู้เรียนและเป็นภาษาที่ผู้เรียนคุ้นเคย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนในกลุ่มทดลอง พบว่าเพื่อนผู้ช่วยสอนใช้ภาษาในการอธิบายประกอบการสอน ตลอดจนตอบคำถามแบบง่าย ๆ ทำให้ตนเข้าใจได้ดีและรวดเร็ว

2. ผู้เรียนกล้าถามปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนผู้ช่วยสอน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ซึ่ง Sivasailam (1973) ได้กล่าวถึงผลดีของการใช้เพื่อนช่วยสอนข้อหนึ่งที่ว่า จะทำให้ผู้เรียนกล้าซักถามปัญหาเนื่องจากมีวัยใกล้เคียงกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เพื่อนผู้ช่วยสอนซึ่งเป็นนักศึกษาปี 1 และมีอายุอยู่ในช่วง 17-19 ปี เช่นเดียวกับผู้เรียน และจากการให้สัมภาษณ์ของนักศึกษาผู้เรียนในกลุ่มทดลองซึ่งได้ให้สัมภาษณ์ว่า เนื่องจากตนมีความสนิทสนมและคุ้นเคยกับเพื่อนผู้ช่วยสอน ดังนั้น เมื่อไม่เข้าใจในการฝึกหรือมีปัญหาในการฝึกเมื่อใดตนจะกล้าซักถามหรือขอร้องให้เพื่อนผู้ช่วยสอนช่วยสาธิตขั้นตอนที่มีปัญหาจนกว่าจะเข้าใจและปฏิบัติขั้นตอนนั้นได้ ซึ่งบางครั้งการตอบคำถามหรือการสาธิตเพียงครั้งเดียวก็ยังไม่ทำให้เข้าใจและปฏิบัติได้ ตนก็ยังกล้าที่จะซักถามหรือขอร้องให้เพื่อนผู้ช่วยสอนสาธิตขั้นตอนนั้นอีก

3. เพื่อนผู้ช่วยสอนทราบปัญหาของผู้เรียนได้ดี และสามารถแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ตรงจุด ในการเรียนการสอนโดยทั่วไปมักพบอยู่เสมอว่า ผู้เรียนเกิดปัญหา และบ่อยครั้งที่ผู้เรียนเกิดปัญหาแต่ไม่กล้าถามครูผู้สอน ปัญหาของผู้เรียนเหล่านี้อาจคลี่คลายได้ หากผู้สอนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดพอที่จะเข้าใจและสามารถค้นหาปัญหาของผู้เรียนได้ ซึ่ง Sivasailam (1973) ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อนผู้ช่วยสอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากกว่าครู ทำให้ทราบปัญหาของผู้เรียนและสามารถแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ตรงจุดมากกว่าครู ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เพื่อนผู้ช่วยสอนซึ่งอยู่ในสถานภาพของนักศึกษาปี 1 เช่นเดียวกับผู้เรียน อยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน และมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับผู้เรียน จึงมีความเข้าใจในตัวผู้เรียนมากกว่าครู นอกจากนี้เพื่อนผู้ช่วยสอนยังพักในหอพักเดียวกับผู้เรียน ทำให้ได้ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากกว่า จึงทราบปัญหาของผู้เรียนได้ดีกว่า และสามารถแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ตรงจุดมากกว่าครู ซึ่งหลักของความใกล้ชิดนี้

นักจิตวิทยาถือว่า เป็นหลักการเบื้องต้นที่สำคัญที่สุดของการ เกิดการเรียนรู้ พฤติกรรมต่าง ๆ

4. เพื่อนผู้ช่วยสอนเพิ่งจะได้เรียน และฝึกปฏิบัติการดังกล่าวเสร็จสิ้น ลง ทำให้ทราบถึงอุปสรรค ขอบกพร่อง และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ จึงทำให้เพื่อน ผู้ช่วยสอนทราบว่าควรจะทำปัญหาอย่างไร และควรจะเน้นในเนื้อหาหรือขั้นตอน ใด เพื่อที่จะไม่ให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในขั้นตอนนั้น เช่นเดียวกับตน

5. ผู้เรียนและเพื่อนผู้ช่วยสอน อยู่ในช่วงของวัยรุ่นที่เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ กำลังนิยมเพื่อน ชอบอยู่เป็นกลุ่มเป็นพวก และชอบทำตามเพื่อนเพื่อต้องการการ ยอมรับจากกลุ่ม (KAWIN 1963, ทศนา บุญทอง 2528) ดังนั้น จึงอาจเป็นแรง จูงใจในการเรียนได้มาก ดังที่ H.D. BROWN (1987) กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจ เป็นกุญแจไขไปสู่การเรียนรู้ และ W. LITTLEWOOD (1984) กล่าวถึงความ สำคัญของแรงจูงใจไว้ว่า เป็นพลังสำคัญที่กำหนดว่าผู้เรียนจะมุ่งมั่นให้กับงาน หรือไม่ จะอุทิศ ทุ่มพลังงาน และจะมีความเพียรพยายามมากน้อยเพียงใดในการ เรียนรู้

6. นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งฝึกกับเพื่อน ได้เห็นเพื่อนผู้ช่วยสอนซึ่งมี ลักษณะใกล้เคียงกับตน และ ไม่มีทักษะ ในการปฏิบัติการพยาบาลนั้นมาก่อน แต่เมื่อได้ฝึกการพยาบาลนั้นหลาย ๆ ครั้ง ก็สามารถปฏิบัติการพยาบาลนั้น ได้ดี ด้วยเหตุนี้อาจทำให้นักศึกษาผู้เรียนเกิดความหวังว่า ตนเองน่าจะปฏิบัติการ พยาบาลนั้น ได้ดีเหมือนเพื่อน จึงเกิดความเพียรพยายามในการฝึกมากขึ้น ดังที่ BANDURA (1977) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ในการแสดงพฤติกรรมของคนเรา ส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการสังเกตตัวแบบ (MODELING) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกแล้วได้รับการเสริมแรง จะทำให้ผู้สังเกตเกิดการ คาดหวังว่า ถ้าตนเองกระทำตามตัวแบบแล้วจะ ได้รับการเสริมแรง เช่นนั้นด้วย (VICARIOUS REINFORCER) และการเลือกตัวแบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับ ผู้เรียน และเป็นคนที่ผู้เรียนชอบ ก็จะทำให้ผู้เรียนใส่ใจในตัวแบบมากขึ้น

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษากลุ่มที่ฝึกโดยใช้เพื่อนช่วยสอน ได้ คะแนนสอบปฏิบัติการการสระผม และปฏิบัติการการอาบน้ำแบบสมบูรณ์บนเตียงสูง กว่ากลุ่มที่ฝึกโดยครู ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเนื่อง มาจากสาเหตุดังนี้

1. ช่วงเวลาที่ใช้สอนปฏิบัติการการพยาบาลที่ 1 - 3 ได้แก่ การ

สระพม การทำเตียงที่มีผู้ป่วนนอนอยู่และการอาบน้ําแบบสมบูรณบนเตียง เป็นช่วงแรกของการเรียนในห้องสาธิตการพยาบาล ซึ่งผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับครูผู้สอน เนื่องจากการเรียนในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล 1 ในระยะ 6 สัปดาห์แรกเป็นการสำรวจชุมชน ซึ่งนักศึกษาจะต้องออกไปสำรวจชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาประชุมกลุ่มและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของรายงานและนิทรรศการ ช่วงเวลาดังกล่าวนักศึกษาจึงยังไม่มีโอกาสใกล้ชิดและคุ้นเคยกับครูผู้สอน ดังนั้นในช่วงระยะเวลาของการเรียนปฏิบัติการการพยาบาลที่ 1 - 3 จึงเป็นช่วงเวลา ที่นักศึกษาในกลุ่มควบคุมต้องปรับตัว ในขณะที่นักศึกษาเกิดปัญหาในการเรียน บางครั้งนักศึกษาก็ลองถามครู บางครั้งนักศึกษาก็ไม่กล้าถาม ส่งผลให้ผลการสอบใน 3 ปฏิบัติการการพยาบาลแรกไม่สม่ำเสมอ ดังที่พบว่าในปฏิบัติการแรกและปฏิบัติการที่ 3 ของการเรียน นักศึกษากลุ่มที่ฝึกโดยใช้เพื่อนช่วยสอนได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ฝึกโดยครู แต่ในปฏิบัติการที่ 2 ของการเรียน นักศึกษากลุ่มที่ฝึกโดยใช้เพื่อนช่วยสอนได้คะแนนสอบไม่ต่างกับกลุ่มที่ฝึกโดยครู

2. เนื่องจากปฏิบัติการการสระพม และปฏิบัติการการอาบน้ําแบบสมบูรณบนเตียงเป็นปฏิบัติการที่มีลักษณะคล้ายกับทักษะในกิจวัตรประจำวัน และเป็นปฏิบัติการที่ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ซึ่งไม่ต้องใช้เทคนิคในการปฏิบัติสูงเหมือนปฏิบัติการอื่น ดังนั้นการฝึกในช่วงระยะเวลาของการฝึกเพื่อนผู้ช่วยสอนจึงทำให้เพื่อนผู้ช่วยสอนสามารถปฏิบัติปฏิบัติการดังกล่าวได้ โดยไม่แตกต่างจากครูผู้สอน ประกอบกับผลดีของการใช้เพื่อนช่วยสอนหลาย ๆ ประการทั้ง 6 ข้อ ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักศึกษาในกลุ่มทดลองซึ่งฝึกโดยเพื่อนผู้ช่วยสอนทำคะแนนสอบปฏิบัติการการสระพม และการอาบน้ําแบบสมบูรณบนเตียงได้สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่ฝึกโดยครู

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย